

Utbildningsdepartementet

2024-02-13

REMISSVAR

Remiss av promemorian **Ökad kompetens i säkerhetsfrågor vid universitet och högskolor, avsnitten 7.1 och 7.2**

Ert dnr U2024/00153

Sveriges universitetslärare och forskare (SULF) har tagit del av rubricerat betänkande och lämnar härmed sitt yttrande.

SULF:s övergripande synpunkter

Som fack- och professionsorganisation för drygt 22000 medlemmar bland forskande och undervisande personal är vår utgångspunkt att alltid utgå ifrån våra medlemmars behov. Högskolestyrelserna har en oerhört viktig funktion för hur väl ett lärosätes inre liv fungerar och det är därför av stor betydelse hur styrelserna både tillsätts och fungerar. Vår utgångspunkt är att både Sverige som nation och landets lärosäten behöver verka i en kultur som präglas av tillit och dialog mellan regeringen och berörda myndigheter. Det gäller såväl statliga lärosäten som övriga förvaltningsmyndigheter. En tillitskultur gynnar utveckling och hög kvalitet i både forskning och utbildning och främjar en kvalitetskultur med potential att locka många kompetenta medarbetare och studenter. Det är inte minst av stor vikt för att säkra Sveriges framtida kompetensförsörjning.

SULF delar i stort utredarens bedömning att det förändrade säkerhetsläget kräver att lärosätenas arbete med att bedriva ett effektivt säkerhetsarbete behöver stärkas. Precis som utredaren också skriver är det SULF:s bedömning att det faktiska säkerhetsarbetet på lärosätena har ökat de senaste månaderna, i takt med att dessa frågor har uppmärksammats i debatten. Det i sig visar att det finns en lyhördhet hos lärosätena för att effektivisera säkerhetsarbetet nu när behovet ökar. SULF ser därför inte att promemorians förslag 7.1 om att kompetens i säkerhetsfrågor bör beaktas vid nominering av de ledamöter regeringen utser eller förslag 7.2 om att det bör förtydligas i högskoleförordningen att styrelsen har att besluta i viktigare frågor om verksamhetens säkerhet, är nödvändiga för att uppnå syftet om ett mer effektivt säkerhetsarbete.

SULF avstyrker därför båda förslagen i sin helhet.

SULF:s synpunkter på förslagen

7.1 Kompetens i säkerhetsfrågor bör beaktas vid nominering av de ledamöter som regeringen utser

Promemorians förslag: Nomineringspersonerna bör ges i uppdrag av regeringen att vid inför nomineringen av ledamöter beakta att det i styrelsen som helhet finns allmän kompetens i säkerhetsfrågor. Detta bör gälla utöver dagens uppdrag att förslaget till ledamöter ska avse personer med kompetens och erfarenhet från verksamhet av betydelse för högskolans uppdrag enligt högskolelagen och att en jämn könsfördelning ska beaktas i förslaget.

Nomineringspersonerna bör redovisa att, och hur, frågan om kompetens i säkerhetsfrågor har beaktats.

SULF:s synpunkter på förslaget

SULF avstyrker förslaget.

Mer politisk styrning av kompetensen hos personer som nomineras till högskolestyrelserna är inte rätt väg att gå för att stärka lärosätenas säkerhetsarbete. Sverige har redan ett mer politiserat system när det gäller styrning av universitet och högskolor än många andra länder. Det är något som placerar Sverige långt ner på listan över institutionell autonomi bland europeiska högskolesystem. Nästa steg kan lätt bli att politiker vill tillsätta ytterligare personer som ska bevaka andra perspektiv, med en ökande politisering av högskolan som följd. SULF menar att det är fel väg att gå.

Med visshet om hur högskolestyrelser fungerar tvivlar SULF också på att en förstärkning av kompetens i säkerhetsfrågor hos enskilda ledamöter är något som bidrar till att uppnå syftet om ett mer effektivt säkerhetsarbete.

7.2 Styrelsernas ansvar avseende verksamhetens säkerhet bör förtydligas

Promemorians förslag: Det bör förtydligas i högskoleförordningen att styrelsen har att besluta i viktigare frågor om verksamhetens säkerhet. Regeringen bör säkerställa att lärosätena årligen övergripande redovisar hur de arbetar med säkerhetsfrågor.

SULF:s synpunkter på förslaget

SULF avstyrker förslaget.

Säkerhetspolitiska utmaningar vid svenska universitet är en viktig fråga, men ska inte hanteras genom ytterligare förordningsreglering av högskolestyrelserna utan genom bättre dialog. Hittills har det funnits ett osynligt kontrakt som bygger på tillit mellan staten och lärosätena, men regeringens agerande i frågan om högskolestyrelserna i våras har kraftigt försvagat den tilliten. Den svenska regeringen bör nu fundera över hur man bäst bygger upp tilliten igen och hur dialogen om säkerhetsläget kan bli bättre. Att insikten om det försvårade säkerhetsläget gentemot omvärlden har lett till en ökad

aktivitet hos lärosätena när det gäller säkerhetsfrågor visar tydligt att det finns en lyhördhet och vilja till samarbete och handling. För det behövs ingen förstärkning i förordningen och heller ingen särskild redovisning om hur lärosätena arbetar med säkerhetsfrågor. Istället behöver dialogen och tilliten mellan regering och lärosäten stärkas.

För Sveriges universitetslärare och forskare

Two handwritten signatures in black ink. The signature on the left is for Lars Geschwind and the one on the right is for Karin Åmossa.

Lars Geschwind
Förbundsdirektör

Karin Åmossa
Samhällspolitisk chef